

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Rijssen-Holten
Aangevraagde activiteiten :	ontheffing soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	25.05.2022
Locatie :	Waagweg 5 Holten
Datum beschikking :	31.08.2022
Kenmerk :	D2022-07-000069
Zaaknummer :	2022-007088

Datum verzending

<<verzenddatum>>

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Kwetsbare periode	7
B.4	Soort specifiek; huismus	7
B.5	Soort specifiek; egel	8
B.6	Overige zaken	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	9
C.1.3.1	Wettelijke regels	9
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	11
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
C.2.4	Periode	12
C.2.5	Onderliggende documenten	12
C.2.6	Aanvullende gegevens	12
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	12
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	14
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	14

C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D.	SLOTCONCLUSIE	16
	BIJLAGE I; KAARTEN	17
	BIJLAGE II; MITIGATIE.....	18

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer [REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 25 mei 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-007088.

De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd, door het intrekken van de aanvraag voor het opzettelijk doden of vangen van egels²; . Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. Op 11 juli 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van de oude fabriek en de realisatie van nieuwbouw. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten en soorten van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om:

- nesten, rustplaatsen en eieren van huismussen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen⁴ ;
- vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van egels opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op het ontmantelen van de huidige bebouwing en groenvoorzieningen en het bouwrijp maken van de vrijkomende grond van het Enkco terrein aan de Enkco terrein Waagweg 5 Holten.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 september 2022 en is geldig tot en met 1 september 2028. Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen, zodat de vereiste mitigatie gerealiseerd kan worden.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Antwoorden op aanvullende vragen ontheffingsaanvraag Enkcoterrein Holten, juli 2022, Ecogroen B.V.;
- Activiteitenplan Enkcoterrein in Holten, mei 2022, Ecogroen B.V.;
- Ecologisch onderzoek Enkcoterrein in Holten, november 2021, Ecogroen B.V.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

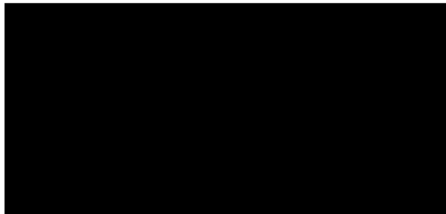
⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Rijssen-Holten;
- Ecogroen B.V., 

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-07-000069). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁶, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Kwetsbare periode

5. Bij het verstoren van de verblijfplaatsen houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten. Activiteiten kunnen niet uitgevoerd worden tijdens:
- **Huismus:** voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) in de periode van december tot en met februari.
 - **Egel:** voortplantingsperiode van 15 april tot en met 1 september en buiten de overwinteringsperiode die loopt van 1 november tot en met 15 april.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Huismus												
Egel												

6. Afhankelijk van de weersomstandigheden verschuiven deze perioden, waardoor ze langer dan wel korter zijn. Wanneer de in voorschrift 5 benoemde kwetsbare perioden beginnen en eindigen in het jaar en op de locatie van uitvoerig wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van huismus en de egel. Afwijkingen van de standaardtijden in voorschrift 5 worden onderbouwd beschreven in het logboek.

B.4 Soort specifiek; huismus

7. Voorafgaand aan de werkzaamheden hangt u tijdelijke kasten op voor de huismus op de volgende wijze:
- De huismuskasten van het model Vivara 98061 of vergelijkbaar worden aangeboden met een compensatiefactor 2 per verblijfplaats. Er gaan dertien nesten verloren daarom worden er in minimaal 26 kasten opgehangen;
 - De huismuskasten worden geclusterd opgehangen op minimaal 3 meter hoogte op een voor de huismus geschikte wijze en plek met een expositie op het noorden of oosten of een ligging in de schaduw. De openingen van de kasten zitten minimaal 50cm uit elkaar;
 - In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats moet continu voldoende dekking aanwezig zijn (daarbij is van het opgaande groen een hoogte van 2 á 3 meter gewenst voor voldoende effectiviteit), en er is altijd (binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar;
 - De huismuskasten dienen geplaatst te worden minimaal 2,5 maanden voor de verstoring van de vier huismusnesten op het terrein van de voormalige fabriek en minimaal 3 maanden voor het verstoren van negen huismusnesten aan de Industriestraat 36;
 - De kasten worden opgehangen zoals aangegeven op de kaart in bijlage I;
 - De locaties van de kasten moeten na plaatsing in het logboek worden aangetekend (specifieke locatie op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's.
8. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot 3 maanden nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke huismuskasten mag alleen buiten de kwetsbare periode van de huismus plaatsvinden. Binnen de looptijd van de ontheffing mogen de huismuskasten onder begeleiding van een ecologisch deskundige worden verwijderd. Na de looptijd van de ontheffing dient eerst een controle plaats te vinden of de huismuskasten worden gebruikt. Huismuskasten die worden gebruikt mogen alleen met ontheffing worden verwijderd.
9. U realiseert minimaal 26 permanente vervangende verblijfplaatsen voor de huismus in de nieuwbouw. Dit kunnen zijn:
- Het vogelschroot verhogen tot op de derde panlat zoals beschreven in bijlage II. Eén strekkende meter verhoogd vogelschroot geeft ruimte aan twee nestplaatsen van huismus, dus het verhogen van minimaal 13 strekkende meters aan vogelschroot;
 - Het inmetelen van minimaal 26 huismusneststenen;
 - Een combinatie van beide aanpakken.

B.5 Soort specifiek; egel

10. Werkzaamheden aan en rondom opgaande groenvoorzieningen worden buiten de kwetsbare perioden (zoals aangegeven in voorschrift 5) van de egel uitgevoerd. Werken in de kwetsbare periode is mogelijk als het plangebied buiten de kwetsbare perioden ongeschikt is gemaakt voor egels.
11. Als tijdelijke mitigatie worden, voor de start van de verstoring van de verblijfplaatsen, de volgende voorzieningen, op de locaties zoals aangegeven in bijlage II, gerealiseerd:
 - verspreid op het kerkhof direct naast het plangebied worden vier egelnestkasten (type ZK EM 01 of vergelijkbaar) geplaatst;
 - In het weiland (naast het kerkhof, binnen het plangebied), waar geen bouwplannen zijn, wordt een takkenhoop van minimaal 6 vierkante meter aangebracht. De takkenhoop wordt opgebouwd uit snoeiafval en vormt een beschutte verblijfplaats voor egel.

De locaties van de kasten moeten na plaatsing in het logboek worden aangetekend (specifieke locatie op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's. De egelnestkasten en takkenhopen mogen pas worden weggehaald als toekomstige tuinen en groenvoorzieningen 6 maanden gereed en geschikt zijn voor egel.
12. Als permanente mitigatie voor het verloren leefgebied zullen alle toekomstige tuinen van de nieuwbouw toegankelijk worden gemaakt voor de egel. Vanuit het bestemmingsplan zal de verplichting gelden dat groene erfafscheidingen geplaatst moeten worden. Via de groene erfafscheidingen heeft egel de mogelijkheid om de tuinen te bereiken. Verder worden nieuwe groenvoorzieningen gerealiseerd in de toekomstige wijk. Het gaat om heide met grasvegetaties (circa 7.000 m²), bloemenweides (circa 4.000 m²), hagen (circa 250 meter) en bosschages (circa 3.000 m²) die samen één aangesloten groenstructuur vormen.

B.6 Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel en de huismus.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen-Holten gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Rijssen Holten

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹² niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹² Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de Huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het voornemen is om een groot deel van de huidige fabriek op het terrein circulair te ontmantelen om plaats te maken voor nieuwbouw. Na de ontmanteling wordt het terrein bouwrijp gemaakt. Hierbij zullen ook groenvoorzieningen verloren gaan.



Figuur 1; Ligging van het plangebied (rood omlijnd) in Holten.

Conform de huidige woonplannen worden maximaal 96 woningen gebouwd. De woningen worden natuurinclusief gebouwd d.w.z. dat voorzieningen voor gebouwbewonende soorten als huismus, gierzwaluw en vleermuizen worden gerealiseerd. Het is nog onbekend op welke wijze natuurinclusief wordt gebouwd.

Het ontmantelen van de bebouwing staat gepland voor de periode april 2022 tot en met januari 2023. Bouwwerken met nestplaatsen van huismus worden na het broedseizoen vanaf september 2022 ontmanteld. Hetzelfde geldt voor de groenvoorzieningen die mogelijk gebruikt worden door egel, die ook pas in september of oktober 2022 worden verwijderd. Begin 2024 worden de nieuwe woningen opgeleverd. Een ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 3 jaar (september 2022 tot en met september 2025). Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

C.2.2 Doel van het project

De woningbehoefte in groen stedelijke woonmilieus is groot. Het project draagt bij aan de oplossing voor de heersende woning schaarste. Na afronding van het project zijn 96 woningen gereed. De geplande ruimtelijke ontwikkeling voorziet in de sloop van een voormalig vleesfabriek en oude panden en de bouw van 96 woningen, in Holten in een groen stedelijk woonmilieu. Hiermee wordt duidelijk aangesloten bij de woningbehoefte van Nederland en Holten. Het plan draagt dus bij aan het terugdringen van de huidige woningnood in Nederland.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

Daarnaast vraagt u ontheffing aan voor de huismus van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹³.

U vraagt ontheffing aan voor de egel van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁴.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2022 tot en met 1 september 2025.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Antwoorden op aanvullende vragen ontheffingsaanvraag Enkcoterrein Holten, juli 2022, Ecogroen B.V.;
- Activiteitenplan Enkcoterrein in Holten, mei 2022, Ecogroen B.V.;
- Ecologisch onderzoek Enkcoterrein in Holten, november 2021, Ecogroen B.V.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 25 mei 2022 ontvangen.

Op 5 juli 2022 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 11 juli 2022 ontvangen¹⁵.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan ¹⁶ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- In 2021 is een natuurtoets uitgevoerd. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van NDFF en verspreidingsatlassen van soorten. Daarnaast is op 2 april een veldbezoek uitgevoerd;
- Uit de natuurtoets bleek dat binnen het plangebied mogelijk leefgebied aanwezig is van vleermuizen, steenmarter, kleine marterachtigen, huismus, boerenzwaluw, egel en teunisbloempijlstaart;
- Verspreid over 2021 is daarom aanvullend onderzoek gedaan naar de bovengenoemde soorten. In Figuur 1 staat beschreven wanneer en onder welke omstandigheden elk veldbezoek is uitgevoerd.
- Vleermuis onderzoek is uitgevoerd met een batdetector en volgens het vleermuisprotocol uit 2021. Tijdens het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied.
- Onderzoek naar steenmarters, kleine marterachtigen en egels is 3 weken uitgevoerd in april en mei 2021 d.m.v. cameravallen. Uit dit onderzoek de habitat analyse is de aanwezigheid van egels gebleken. Marterachtigen komen niet voor in het plangebied.
- Onderzoek naar huismus is conform het kennisdocument huismus uitgevoerd. Tijdens het huismusonderzoek zijn dertien huismusnesten vastgesteld binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen andere jaarrond beschermde nestlocaties van vogels aangetroffen.
- De teunisbloempijlstaart plant zich voort op luwe, zonnige terreinen met de waardplanten teunisbloem, basterdwederik of (harig) wilgenroosje. Binnen het plangebied zijn geen rupsen aangetroffen op de aanwezige waardplanten. Het plangebied is in 2021 niet gebruikt als voortplantingslocatie.

¹³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁵ Kenmerk provincie D2022-07-001261

¹⁶ Hoofdstuk 3

Datum	Tijdstip	Accent onderzoek	Aantal pers.	Weersomstandigheden
2 april	10:15 – 13:00	QS & HM	1	6°C, bewolkt, droog, weinig wind
29 april	09:15 – 11:00	QS (inpandig), HM en plaatsen camera's	1	8°C, bewolkt, droog, weinig wind
21 mei	10:00 – 11:00	Ophalen camera's	1	12°C, bewolkt, droog, harde wind
8 juni	21:30 – 23:45	VM, BZ, SM, BU & EG	3	20°C, helder droog, droog, windstil
2 juli	03:30 – 05:30	VM, BZ, SM, BU, EG & TP	3	14°C, half bewolkt, droog, windstil
7 juli	21:30 – 23:30	VM, SM, BU, EG & TP (noorderhelft terrein)	1	20°C, licht bewolkt, droog, windstil
11 juli	21:45 – 23:45	VM, SM, BU, EG & TP (zuidershelft terrein)	1	18°C, bewolkt, droog, windstil
19 aug.	22:15 – 00:15	VM, SM, BU, EG & TP	1	16°C, bewolkt, droog, windstil
20 sept.	05:15 – 07:15	VM, SM, BU & EG	3	10°C, helder, droog, windstil

Figuur 2; Overzicht van uitgevoerde veldbezoeken en de bijbehorende omstandigheden. QS = quickscan, VM = vleermuizen, SM = steenmarter, BZ = bunzing, EG = egel, HM = huismus, BZ = boerenwaluw, TP = teunisbloempijlstaart.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden dertien huismusnesten vernield en gaat leefgebied van de egel verloren waarbij ook verblijfplaatsen worden beschadigd.

Tijdens het huismusonderzoek zijn dertien huismusnesten vastgesteld binnen het plangebied. Negen stuks bevinden zich onder de eerste dakpanrij vanaf de dakgoot bij Industriestraat 36. Drie andere nesten bevinden zich onder de golfplaten van een fabriekshal van Enkco, waar de mussen ook via de dakgoot naar binnen gaan. Eén nest is aanwezig achter een zeil dat gespannen is over een silo. Zie bijlage I voor de exacte locaties van de nesten.

Met zekerheid is vastgesteld dat een egelverblijf aanwezig is in de tuin van Industriestraat 36. Overige waarschijnlijke verblijfplaatsen zijn aanwezig in de perkjes langs de Waagweg en Eg, en aan de west- en zuidzijde van het braakliggende terrein. Zie bijlage I voor de exacte locaties van geschikt leefgebied voor de egel.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁷, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de egel en de huismus zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het ophangen van minimaal 26 tijdelijke huismuskasten.
- Het plaatsen van permanente neststenen in de nieuwbouw, of het ophogen van het vogelschoot in de nieuwbouw.
- Het plaatsen van verschillende egelkasten en het realiseren van een takkenhoop.
- De aanleg van veel groenstructuren in de nieuwe wijk.
- Alle tuinen in de nieuwe wijk worden toegankelijk gemaakt voor egels.

Door de beschikbaarheid van alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving, blijven gedurende de werkzaamheden altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig voor deze soorten. Daarnaast worden er tijdens de nieuwbouw voldoende verblijfplaatsen en leefgebied gerealiseerd voor de egel en de huismus. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding wordt verder voorkomen door het treffen van diverse maatregelen om exemplaren te ontzien

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het ontmantelen van de huidige bebouwing en groenvoorzieningen en het bouwrijp maken van de vrijkomende grond van het Enkco terrein aan de Enkco terrein Waagweg 5 Holten leiden tot het beschadigen van verblijfplaatsen van huismussen en egels. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.10 lid 1b van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

¹⁷ Hoofdstuk 6

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om egels te vangen of te doden, deze heeft u vervolgens ingetrokken.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Omdat de fabriekshallen niet langer in gebruik zijn kan de locatie worden omgevormd tot woningbouw, zonder dat de bebouwde kom uitgebreid hoeft te worden tot in het buitengebied. Alternatieve locaties voldoen minder goed aan voornoemde criteria en zijn daarmee geen bevredigende oplossing. Op andere locaties rondom Holten ook beschermde soorten. Daarbij wil de gemeente wanneer mogelijk insteken op woningbouw binnen stedelijk gebied door inbreiding. Uit deze afweging komt het plangebied naar voren als de locatie dat het beste voldoet voor woningbouw en wordt de impact op beschermde soorten geminimaliseerd.

Een alternatieve werkwijze of planning is niet aan de orde. Voor huismus en egel worden alle nodige en mogelijke voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Renovatie of verbouwing van de huidige panden zal ook zorgen voor het beschadigen huismusnesten en leefgebied van egel.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van:

- de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De vraag naar woningen is al jaren groter dan het aanbod waardoor de huizenprijzen maar blijven stijgen. Het aantal daklozen is de afgelopen tien jaar verdubbeld en vele tienduizenden mensen (schattingen lopen uiteen) wonen in ongeschikte permanente woningen. In de huidige landelijke woningnood zijn de negatieve effecten van het niet hebben of kunnen vinden van een woning daarnaast nog zichtbaarder geworden en zien we dat de woningnood leidt tot mentale problemen als (financiële) stress, depressie en eenzaamheid. Het project bij aan de oplossing voor de heersende woning schaarste. Na afronding van het project zijn 96 (betaalbare) woningen gereed. De nieuwe woningen voldoen aan hoge eisen ten aanzien van energiezuinigheid en duurzaamheid, wat uiteindelijk resulteert in een gezond binnenhuisklimaat.

Het gebouw met de meeste huismusnesten, adres Industriestraat 36, voldoet niet aan de huidige voorschriften voor een optimaal binnenmilieu en energiebesparing. De geplande werkzaamheden hebben een positief effect op het binnenklimaat van de woningen. Door de sloop- en nieuwbouw nemen gezondheidsrisico's af voor de toekomstige bewoners en omwonenden.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹⁸ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten, rustplaatsen en eieren van huismussen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen²⁰ en vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van egels opzettelijk te beschadigen of te vernielen²¹ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast. Er is ook een ontheffing aangevraagd voor het verbod om egels opzettelijk te doden of te vangen²², deze is door de aanvrager ingetrokken.

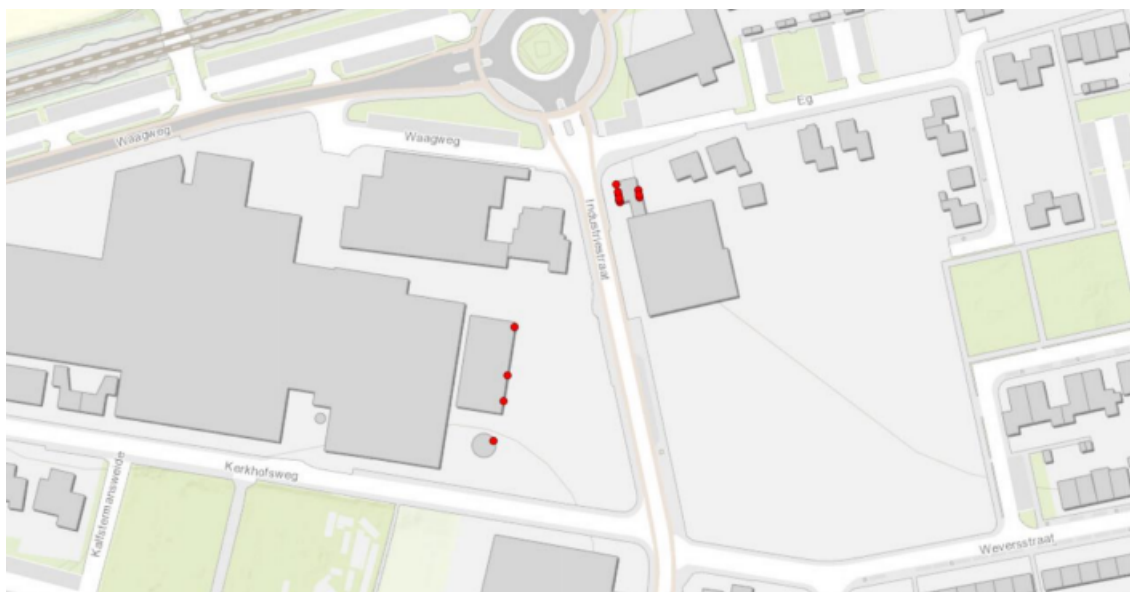
Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁰ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²¹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

²² Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

Bijlage I; Kaarten

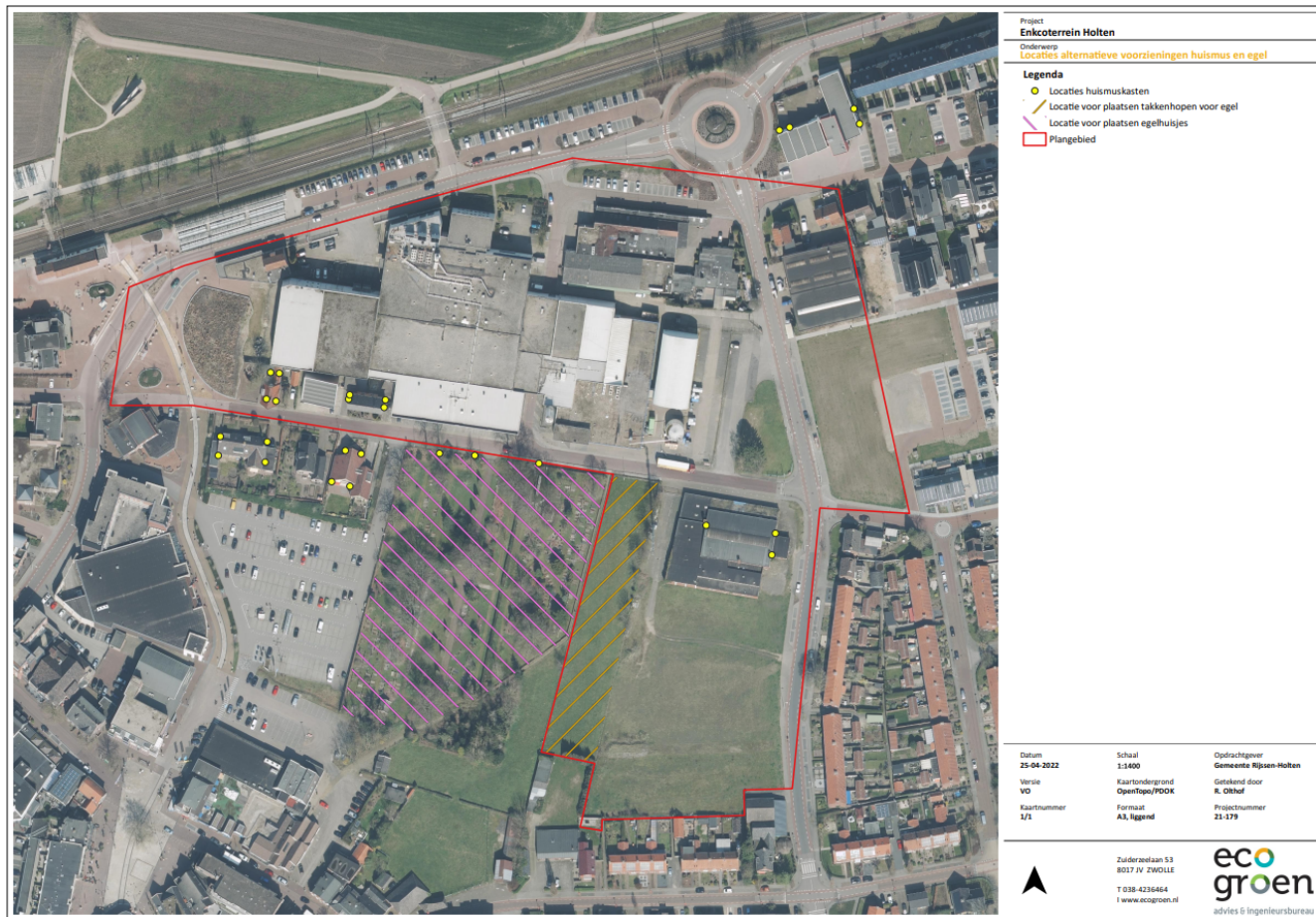


Figuur 3; Locaties van huismusnesten binnen het plangebied.

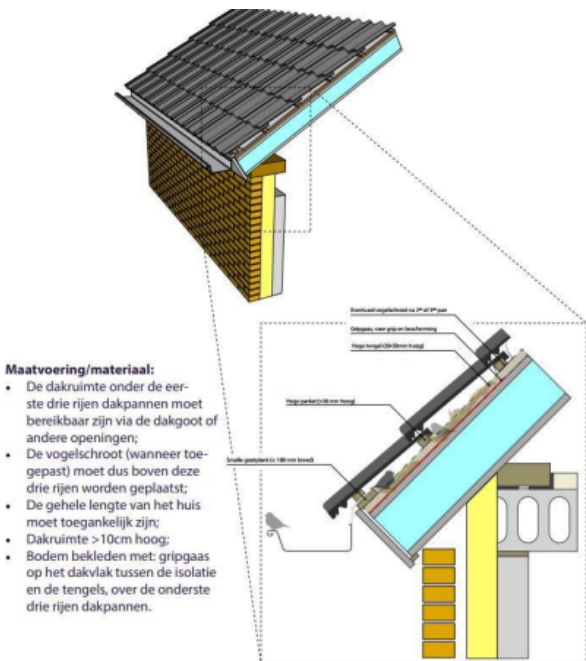


Figuur 4; Locaties met geschikte verblijfplaatsen van de egel in groen en de vastgestelde verblijfplaats in de tuin van de industriestraat 36 in oranje.

Bijlage II; Mitigatie



Figuur 5; locaties alternatieve voorzieningen huismus en egel.



Figuur 6; Wijze van verhoogd aanbrengen vogelschroot.